

PRZEDPŁATA:
 ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.,
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 (1 sgr. 3 fen. od wiersza na 3 szerokości) przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Wiedeń, d. 9. Czerwca. — Austr. korespondencya zamieszcza następującą prywatną ale pewną wiadomość z Czernowca: rosyjska główna kwatera będzie wkrótce przeniesioną do Jass, gdzie ks. Paszkiewicza spodziewają się w dniu 13. Czerwca. Już w tej mierze wydano rozkazy do wojska rosyjskiego.

Telegraficzne wiadomości.

Konstantynopol, d. 29. Maja. — Potwierdza się wiadomość o ostrzeżeniu i wzięciu rosyjskiej fortecy Redut Kale. Anapę Rosyanie opuścili, równie jak Kutais. Zabrano dwa statki kupieckie z wojskiem rosyjskiem.

Konstantynopol, d. 30. Maja. — Journal de Constantinople donosi, że Silistrya jeszcze może wytrzymać oblężenie przez trzy miesiące. Mussa basza czyniwszy wycieczkę z Silistryi pobił księcia Paszkiewicza i wielkiego księcia Konstantyna.

Wojsko wsiada na liczne parowce w Skutari i popłynie do Warny.

Wielki wezyr Mustafa, ojciec Vely baszy, oddalony, a Kebresti, kreatura Reszyda baszy mianowany w jego miejsce.

Ateny, d. 2. Czerwca. — Powitano tu flagi francuzką i angielską 21 wystrzałami z armat. Austriacy pomagają w ściganiu korsarzy. Ogłoszono proklamacye nowego ministerstwa i jenerała Foreya. Amerykańska eskadra zgromadza się około Syry.

Kopenhaga, d. 6. Czerwca. — Podczas wczorajszej uroczystości dorocznej zaprowadzenia konstytucyi było obecnych 30,000 osób. Publicznego porządku niezakłócono.

Berlin, 10. Czerwca. — Naj. Pan raczył nadać naddyrektorowi pocztowemu Weppler w Gdańsku order orła czerwonego drugiej klasy z dębów liściem.

Berlin, 9. Czerwca. — Kreuzzeitung donosi, że temi dniami odejdzie misya poufna do Petersburga.

— Austriacki poseł przy dworze pruskim znajduje się w orszaku Naj. Pana, w podróży do Teczen (Czczewa czeskiego).

— Urzędowa Korespondencya pruska tak mówi o wiedeńskim protokole z 23. Maja.

Wiadomość o podpisaniu wspólnego aktu dyplomatycznego przez reprezentantów czterech mocarstw zachodniej Europy zebranych w Wiedniu, dobre w tych krajach powszechnie uznała wrażenie. Monitor franuzki odnosząc o tem wkrótkości, cel protokołu z d. 23. Maja w ten sposób tłumaczył, jakoby przeznaczeniem onego było, traktat angielsko francuzki i przymierze prusko austriackie połączyć z zobowiązaniami przyjętymi przez protokół 9. Kwiet. Zdanie naszym, ostatniemu protokółowi przypisać należy ogólniejsze i obszerniejsze znaczenie, jeżeli przypuścimy, że ze względu na różność stanowiska każdego z rządów, zgodna dążność obu traktatów i związek ich z zasadami we wszystkich dawniejszych protokołach wiedeńskich wyrażonemi, stwierdzoną została przez wspólne oświadczenie jako rzecz istotna.

Z dokumentu podpisanego w Wiedniu pokazują się, iż cztery mocarstwa pozostały wierni dawniejszym swoim zapatrywaniom się na warunki równowagi europejskiej, a odzyskanie wszystkich posiadłości Porty, poczytują za niezmienny cel wspólnych dążeń. Bardziej jeszcze pociesza to; że rządy niemieckie z jednej strony, a państwa zachodnie z drugiej, w szczerem przekonaniu o potrzebie trwałego współdziałania i tożsamości ogólnych swoich interesów opierających się na stosunkach europejskich, nie wzbraniają się od uznawania własności szczególnych stanowisk i potrzeb każdego z osobna kraju. Tak więc obie strony, zawartyszy osobne przymierza, z których jedno obronę interesów powszechnych Niemiec na pierwszym ma względzie, a drugie ustanawia warunki zbrojnego wmięszania się państw morskich przeciwko Rosyi, mogły je być uznać odpowiedniemi wspólnym dążeniem i wspólną zgodą dodać im niejako mocy. Przyjmujemy przeto protokół z d. 23. Maja nie tylko jako rękojmię zasadniczego porozumienia się panującego obecnie między czterema mocarstwami, ale zarazem jako świadectwo wzajemnej pełnej zaufania względności we wzajemnych stosunkach, co zdaniem naszym znacznie przyczynić się musi do zapobieżenia dalszym trudnościom i ułatwić wszystkie wspólne kroki ku trwałemu przywróceniu pokoju europejskiego.

Południowy teatr wojny.

O szturmach do Silistryi przypuszczanych mamy teraz bliższe wiadomości z dnia 2. Czerwca. Jakiś tu już doniesli niepowiodły się szturm rosyjskie

od prawego skrzydła w d. 28. i 30. Maja, ale warownie wysunięte naprzód znacznie od nieustannego ognia z armat ucierpiał. O naprawie myśleć nie było można, bo Rosyanie massami wciąż nacierali. Cel dopięty, bo forteca dzielnie przez 4 tygodnie odparła napaści. Dnia 31. Maja Mussa basza uczynił wycieczkę i kiedy wojska jego scierały się z korpusem oblegającym, Turcy sprządzili z szaców wysunionych armaty, zapasy prochu do fortecy i bastionów, szance zaś zburzyli. Wojska potem Mussa basza sciągnął do fortecy. Rosyanie obsadzili potem opuszczone pozycje przez Turków, a oblężenie zbliżyli pod same mury i wały fortecy, i strzelają do nich nieustannie na wyłom.

— Z Kalaraszu donoszą pod d. 1. Czerwca, że książę Paszkiewicz ogłosił buletyn o wypadkach pod Silistryą. W nim przyznał, że usiłowania Rosyan aż do 30. Maja były bezskuteczne. Dnia 31. uderzyło prawe skrzydło rosyjskie pod dowództwem jenerała Schildera, na szance założone przed fortecą i zdobyło je. Turcy ustąpili do fortecy. Z tego urzędowego buletynu pokazuje się, że warowni przed fortecą się znajdujących Rosyanie niezdobyli, i że lewe skrzydło i środek armii oblegającej, w których okregu większa część warowni pod fortecą się znajduje, dotąd swych operacyi nie rozpoczęły. Doniesienie o cofnięciu się Rosyan z pod Silistryi niepotwierdziło się.

— Z obozu rosyjskiego pod Silistryą donoszą pod d. 2. Czerwca, że oblężenie warowni oddzielnej Abdul Medszid za Silistryą położonej rozpoczęło się, że z robotami pospieszają i że za kilka dni wyłom będzie uskuteczony.

— Według wiadomości z Widynia z dnia 5. Czerwca, Omer basza stał jeszcze w dniu 1. Czerwca w Szumli i nieprzedsiewziął kroków zaczepnych. Równie i rosyjskie wojska nieruszyły się naprzód z pod Silistryi. Wojska posiłkowe stoją po stacyach wyładowania.

— Presse donosi z Bukarestu, że Siliustria nie tak łatwo się podda, przez niejedną tam jeszcze Rosyanie przejdą krawa kąpiel. Bukarest obecnie ogołocony jest z armat, wszystkie odeszły do Kalaraszu i Giurgewa. Rosyanie pod Ruszczukiem nie zabierają się jeszcze do oblężenia, natomiast Said basza opatrzył tę fortecę na kilka miesięcy w żywność. Forteca w dobrym jest stanie.

— Z rosyjskich jenerałów wielu jest chorych, z powodu niezdrowego klimatu nad Dunajem. I tak chorują Paszkiewicz, Lüders, Chrulew, Nachimow, Dannenberg.

— Monitor doniósł pod dnem 6. Czerwca, że porta wydała rozkaz do władz otomańskich w Albanii, aby przyjmowały wojska austriackie po przyjacielsku, które wylądują w tej prowincyi, celem popierania powagi sultana. W tym celu wydał dywan instrukcyje bardzo dyplomatyczne do komendantów prowincyi Janiny, Hercegowiny, Bośni, Skutari, Albanii i Salonichi, tudzież do baszy belgradzkiego i cesarskiego komisarza w Epirze Fuad Effendego i gubernatora Rumelii. Instrukcyje te brzmią jak następuje: rząd austriacki wysła kilka okrętów wojennych na wody Prewezy i Arty, aby utworzyć łańcuch z wojennymi okrętami rządów sprzymierzonych, celem usmierzenia powstania w prowincyach Janiny i Trikali. Rząd austriacki wysła też część wojska swego stojącego w okolicy Cattaro do Albanii, aby przeszkodzić powstaniu w szerzeniu się ku północy prowincyi i łączeniu z Czarnogorami. Środek ten świadczący o jednoci zamiarów w kwestyi tej między dworem austriackim a rządami angielskim i francuskim, sprzymierzonymi z wysoką portą i o uczuciach jego ku naj. sultanowi, został umówiony pomiędzy dworami. Potrzeba więc, aby uczuciom tym przyjaznym rządu sąsiedzkiego odplacono wzajemnością. Z tego powodu potrzeba poznać pobudki, które sprowadzają okręty austriackie na nasze brzegi. Jeżeli wojska austriackie przyjdą z Albanii, w celu dopięcia zamierzonego celu, należy je po przyjacielsku przyjąć i w potrzeby opatrzyć. Skoro wojska te wracac zaczną po dopełnieniu celu czyli usmierzeniu powstania, wtedy także należy im ułatwić odejście. Ponieważ Bosnia, Serbia i Hercegowina sąsiadują z Czarnogorą, przypuścić łatwo, że umysły się tam wzburzą, jeżeli zawczasu się nie uprzędi ich mieszkańców o prawdziwych zamiarach wejścia austriackiego. Skoro wysokiej porcie dała Austria rękojmię względem celu zamierzonego, przeto nie nie obudza podejrzeń i dla tego należy wypaczone wyobrażenia wczas prostować. Naj. cesarz rozkazał, aby instrukcyje były rozesłane do wszystkich gubernatorów jeneralnych i urzędników, których to dotyczy, w celu ich objaśnienia. Wydano więc w tej mierze rozkazy potrzebne do władz a ztąd będzie wysłany specjalny komisarz.

— Monitor ogłasza następującą depezę:

Belgrad, dn. 5. Czerwca. — W nocy z 27. na 28. Maja uderzyli Rosyanie potrzykroć na Silistryą i za każdym razem zostali odparci. W tych szturmach poległo Rosyan 1500, rannych 3000.

Belgrad, d. 5. Czerwca. — Dnia 31. Maja zaszła bitwa pod Slatyną na

granicę małej Wołoszczyzny. Dwa tysiące Rosyan z 4 armatami zajęło stanowisko przy moście nad Alutą. Turcy Rosyan zbili, zabrali im 4 armaty i położyli 600 trupem.

Rossya.

Odessa, w końcu Maja. — Od pierwszego zbombardowania Odessy Szczegolew jest przedmiotem podziwu. Wiadomą jest rzeczą, że baterią w której działał, nazwano baterią Szczegolewa, że go stopniami i orderami obsypano. Teraz przysłał list własnoręczny do niego wielki książę następca tronu rosyjskiego. List ten brzmi, jak następuje:

Kochany Szczegolewie, życzę Ci szczęścia w twojem sławnem powodzeniu i wieszuję cesarskiej nagrody. Przesyłam Ci najwyższy przykaz posuwający Cię na podporucznika, na porucznika i na sztabkapitana, dyplom wraz z statutami udzielonego Ci najtęskawiej orderu św. Jerzego i sam order. Równocześnie przyłączam z piersi mojej order św. Jerzego. Przyjm go jako podarunek wdzięcznego ojca godnemu synowi. Dziękuję Ci za twoją waleczność i wzorową zasługę, dziękuję Ci w imieniu wszystkich szkół wojennych, w których odtąd Twoje nazwisko ze czcią będzie wspomniane i twoje powodzenie ma służyć za przykład wojennej odwagi. Do mojego listu przyłączam dwa inne powinszowania, jedno od pułku szlacheckiego, drugie od Twoich towarzyszy w tymże pułku. Niechaj Bóg Cię błogosławi mój kochany Szczegolewie! Cesarz cię nagrodził, tak i Bóg uczyni. Sciskam Cię.

Petersburg, d. 22. Kwietnia (3. Maja) 1854.

Aleksander. — Duchowieństwo naszego miasta poczytuje spalenie „Tigru”, za karę boską, iż brał udział w zbombardowaniu Odessy i strzelaniu na obrońców krzyża. Wszystko co się dzieje, nabiera tu barwy religijnej. Nie tylko duchowieństwo, ale i rząd we wszystkich swoich pismach i rodzina cesarska nadaje każdemu szczegółowi barwę religijną. Za tym przykładem idą i jenerałowie rosyjscy, a ich buletyny powtarzają ustępy z psalmisty i z ksiąg świętych.

— Gazety warszawskie piszą z Petersburga 21. Maja. Rozkazano cudzoziemcom zarządzającym obywatelskimi osiedlonemi majątkami, wykonać przysięgę na poddaństwo Rosyi lub zabronić zarządzać majątkami.

Francya.

Paryż, 6. Czerwca. — Cesarz oświadczył swe zadowolenie panu Salvandemu, gdy mu doniósł, że akademia francuska wybrała biskupa Orleanu Dupanloup'a na członka akademii. Między pralatami, rzekł cesarz, znajduje się mnóstwo znakomitych mężów, zapewne zakłopotaliście się tylko, którego z nich wybrać. — Dupanloup jak wiadomo jest czcicielem i obrońcą klasyków przeciw ultramontanom.

— Dziennik mój chwali nowe mundury gwardyi stu.

— Pałac przemysłowy już pod dach wyprowadzony, w tych dniach będzie pokrywany kryształami. Do pokrycia jest pięć wielkich sklepów i cztery pawilony. Pałac ten zajmuje 6 hektarów powierzchni.

— Tutejsi rzemieślnicy zajmują się teraz robieniem wtyłków do kawy dla armii wschodniej.

— Biuro kolei żelaznej na placu giełdy zajmuje się teraz urządzeniem pociągów rozrywkowych. Przejazd do Londynu jest głównym celem tych przedsięwzięć. Nowy pałac kryształowy w Londynie obudza ciekawość Paryża. Każdy zapisujący się na tę podróż płaci 160 lub 260 fr. i ma za to wolny przejazd tam i napowrót, wolne mieszkanie, wyżywienie, tłumaczów i wolny teatr. Oprócz tego może za to jeszcze oglądać wszystkie osobliwości londyńskie i okolicy. Kto płaci 260 fr., ma pierwsze miejsce w wagonach, eleganckie mieszkanie, lepsze pokarmy i wino.

— Na giełdzie dzisiejszej bardzo byli skromni spekulujący na spadek kursów. Struchleli po ostatnich klęskach.

— Do Boulogne przybyło 316 żołnierzy od inżynierii i rozpoczęło roboty obozowe między Honvault i Vimereux; 4000 wojska rozłoży się na tamecznych piaskach.

— Z Algierii wysłano 6 wyższych a 30 niższych urzędników tamecznego urzędu telegraficznego na wschód, aby tam zaprowadzili na wzór algierski telegrafy.

— Z Tulonu donoszą, że tam pośpieszają z budową trzech nowych szrubowców „Nawaryna”, „Souverain” i „Fleurus”. Te należą do 4. czyli rezerwowej eskadry, która się składać ma z 14 okrętów liniowych. Za cztery miesiące ujrzymy je na morzu. Równocześnie przysposabiają w Tulonie niezmiernie zapasy żywności i przyborów wojennych.

— Na giełdzie dzisiejszej nieco spadły kursy, w skutek nieprawdziwej pogłoski, że Silistryą zdobyli Rosyjanie. Wkrótce atoli giełda odetchnęła, gdy Times doniósł, że Austria zrywa z Rosyją wszelkie dyplomatyczne stosunki. Wiadomość o wzięciu Silistryi przez Rosyjan niepotwierdziła się. Mussa basza według wiadomości ze wszystkich stron nadchodzących, jeszcze potrzyma się przynajmniej dni 14 i miał oświadczyć, że jeżeli po tym czasie nie otrzyma odsieczy, wysadzi się w powietrze. Poddać się Rosyjanom nie myśli. Baraguay d'Hilliers wiele się przyłożył, że uzbrojenia teraz przyspieszają i powiększają. Czynność w zakresie wojennym niezmiernie pauzuje. Nowego posła Francya nie wysła do Konstantynopola. Pan Thouvenel pozostanie tu, a pan Benedetti będzie jak dotąd zawiadywał sprawami poselskimi. Rzeczą jest naturalną, iż uzbrojenia potrzebują teraz nowych zasilków pieniężnych, zbyt atoli wzięcie rozniesiono pogłoskę, że rząd wkrótce nową rozpise pożyczkę. Owszem rząd postanowił zacząć jeszcze, aż wiadomość ważna nadejdzie z teatru wojny. Skoro obóz zapełnią wojska pod Boulogne, cesarz odjedzie do Biaritz w Pireneach. Mówią, że wiceadmirał Parseval Deschenes obejmie naczelné dowództwo nad połączoną flotą na morzu bałtyckim, ponieważ obaj dowódcy są równego stopnia, a Parseval ma więcej lat służby.

Anglia.

Londyn, 6. Czerwca. — Times stara dziś powtórnie dowieść, że ułożony plan w Warnie będzie utrzymany, jako najbawienniejszy i że Omer basza nie opuści Bałkanu, aby się zmierzyć z Rosyjanami, którzy tego tylko sobie życzą. Równie nie pójdzie na odsiecz Silistryi. Gdyby forteca ta miała dostać się w ręce Rosyjan, ucierpieliby ostatni tak dalece, żeby się niemogli pokusić o przejście przez Bałkan.

— W Timesie jakiś Duńczyk pod nazwiskiem Skarphendina występuje nietylko przeciw Rosyji ale i przeciw Niemcom, a w szczególności przeciw Prussom. Uważa Rosyjan i Prussaków za wspólnych nieprzyjaciół Danii.

Za powód, dla którego wystąpił, podaje korespondencją berlińską Timesa. Wasz berliński korespondent, mówi ów Duńczyk eiderski, twierdzi, że prawdziwemu Szlezwiczanowi chodzi tylko o połączenie Szlezwiku z Holztynem, zarówno czy Szlezwik będzie połączony z Danią lub od niej odłączony. Mało jest takich Szlezwiczanów, którzyby tego sobie życzyli, a ci nie są prawdziwymi Szlezwiczanami, ale Szlezwiczanami holztyńskimi, przyjaciółmi powstania i buntu; wasz korespondent niema prawa kwiat ludu szlezwickiego cechować piętnem, na które tylko kilka wyjątków zasługuje, a te wyjątki znajdują się nad samą granicą holztyńską. Ludność Szlezwiku aż do Flensburga jest czysto duńską, od Flensburga do Szlezwiku mieszaną, a od Szlezwiku do Eidery przeważnie niemiecką. Częste adresa przesyłane do rządu i sejmu duńskiego przez mieszkańców północnych 2/3 części Szlezwiku, a mianowicie z okręgów wiejskich, wynurzały chęć połączenia się ścisłego i konstytucyjnego z królestwem, a wzajemne życzenie to Duńczyków i Szlezwiczanów byłoby już dawno spełnione, gdyby nie agitacya i prasa niemiecka temu się sprzeciwiała. Rossya i Prussy upatrują swe korzyści w słabości i zamieszaniu Danii i zaprawdę chciałyby zostać panami Zundu, Beltu i portów szlezwickich, rzeczy przeto najprzedniejszych w królestwie duńskim, przezcooby wyłączyły Anglią i Francją z morza bałtyckiego. Nie mogą na żaden sposób pojąć, czemu Francya i Anglia w ostatnich latach popierały plany niemieckie i rosyjskie w Danii. W obecnej chwili i według dowodów z roku 1848. i 1849. kiedyśmy mało byli wspierani przez Anglią przeciw Prussom, każdy Duńczyk począwszy od stronnictwa Berlingske Tidende aż do Faedrelandu zgadza się na to, że o sprzymierzu Danii z Rosyją mowy być nie może i jeżeli Dania będzie przymuszona wystąpić z neutralności, przejdzie na stronę mocarstw zachodnich.

— Wczoraj doniósł lord admiralicyi Lloydowi, że przeznaczone armaty do Konstantynopola ważą w ogóle 146 beczek. Najcięższa armata waży 120 cetnarów. Oddział londyńskiej policji będzie wkrótce wysłany do Konstantynopola. celem wspierania tamecznej intendenty korpusu angielskiego. Wielu członków tej policji zgłosiło się dobrowolnie na tę służbę. Każdy dostanie 12 funt. szterl. z góry, a dziennie pobierać będzie 4 szylingi.

Książę i księżna Nemours odwiedzili wczora króla portugalskiego i księcia Oporto.

W Sheffield odbył się wczora meeting na rzecz Polski. Koszut był głównym mówcą na tym meetingu.

Kronika miejscowa.

Poznań, d. 10. Czerwca. — Wełna przybywa do miasta wszystkimi bramami, a chociaż dopiero targ w poniedziałek d. 12. b. m. rozpoczyna się, już stósy wałtuchów wznoszą się na rynku, po sieninach i mieszkaniach. Znaczne już partje wełny przed targiem sprzedano, widzimy to po odwożeniu jej na składy kupców. Dziwna to rzecz, jak się ceny układają. Popyt na wełnę jest wielki, a cena w mierze, jak się ustaliła na innych targach, tak i u nas się utrzymuje. Średnia wełna w porównaniu do przeszłorocznych cen traci na centnarze od 10 do 13 tal. Kto w roku zeszyłym nieco tanio sprzedał, dziś traci tylko 5—6 procent. Na stratę tę niemożna narzekać, pamiętając, jak wysokie też były ceny w roku zeszyłym i jak zboże popłaca.

— Rzadko kiedy miał Poznań tyle sposobności do przepędzenia mile wieczorów, jak teraz. Bracia Wieniawscy zachwycają nas wyborną grą swoją na skrzypcach i na fortepianie i przewyższają wszelkie oczekiwania, mamy teatr polski z Krakowa, sąd o nim zawieszony, bo raz tylko mieliśmy sposobność przypatrzenia się reprezentacyi sztuki nieco przestarzałej, mamy nakoniec wystawę pana Dessort, panorama, diorama, cyklorama, ruchome obrazy i doskonałe muzeum anatomiczne. Publiczność niebędzie mogła teraz narzekać na brak zajęcia i zabawy.

Koncert Braci Wieniawskich.

Poznań, 10. Czerwca. — Wieluż to nie żałuje, że nie słyszało Paganiego, Ole Bula, Ernsta, których sławę powtarzają usta milionowe, my od nich szczęśliwsi, mamy wśród murów naszych braci Wieniawskich, wielbionych po dziennikach, wieńczonych po salonach, czczonych przez zagranicę i własnych ziomków. Henryk na skrzypcach, to koloś nie dający się porównać, stojący na zenicie, bo młodość, zapał, siła, czucie siebie i nieci iskry boskie w nas uśpione. Gdy Henryk ozwał się pierwszymi tony na wczorajszym wieczorze, nie wiemy jakim dreszczem roskosznym nas przejął, zadrgnęły w nas nerwy i nastroiły do czucia piękna, które w powietrzu zakolysało się na łagodnych falach harmonii. Była to tylko zapowiedź tego, co przyjdzie. Im dalej w koncert, tem większy podziw i uwielbienie nasze wzrastało dla mistrza mistrzów, Henryk śpiewał, Henryk bolał, to i dusza nasza śpiewała i bolała, Henryk zagrzmiął falą namiętności, to i nas zapalił ogniem namiętności, Henryk puścił wodze tonom i rozleciał się jak iskry wschodzącego słońca. tryskające po wszech niebiosach rubinami, smaragdami i brylantami, to wszystko pochwyciliśmy czuciem i przetopiliśmy na jedność bóstwa harmonii w duszy naszej. Tak! Henryk nas oczarował! Henrykowi niemasz równego! Pióro nasze nie zdolne opisać wrażeń, któreśmy z koncertu tego wynieśli. I brat jego Józef niemniej utalentowany, grą czystą, poprawną i biegłą zyskał nasze uwielbienie, lubo tego zapału nie zniecił, bo przewodnik duszy jego, fortepian, nie jest przewodnikiem dobrym, zapalającym. Prosimy o kilka podobnych wieczorów, taki jest głos publiczny.

Wiadomości handlowe.

Berlin, dnia 9. Czerwca. — Pszenica 90—102 tal., żyto 73½ tal., jęczmień 51—55 tal., owies 35—41 tal., groch 64—70 tal., olej rzepiowy 12½ tal., okowita bez beczki 34½ tal.

Szczecin, 9. Czerwca. — Pszenica 90—105 tal. żądano, żyto 70—73 tal., olej rzepiowy 12 tal. żądano, okowita 10½ tal.

Gdańsk, d. 8. Czerwca. — Na ostatnim poniedziałkowym londyńskim targu więcej było ruchu, więcej ochoty do kupna i obrotu interesów w ogólności był znaczniejszy. Notowania zeszłotygodniowe utrzymały się z wyrazną ku poprawie dążnością. — Zachodzą skargi na czas zimny, wietrzny zagrażający opóźnieniem zbiorów, ale przy zmianie powietrza wszystko się może podnieść.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

Pszonicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Maki cen.
z kraju 2910.	1641.	4790.	580.	—	22,837.
z zagr. 30,274.	5060.	36,426.	1317.	16,026.	14,410.

Targi prowinyonalne szkockie i irlandzkie trzymały się lepiej, a na niektórych ważnych placach jakoto Liverpool. Newcastle cieszone się materyalnym podniesieniem cen.

We Francji ceny nie przestają iść w górę; w Hawrze znaczne było ożywienie; a rezerwa mąki w Paryżu ciągle się zmniejsza.

W Holandji, Hamburgu i głównych niemieckich portach handel zbożowy nie odznaczył się ożywieniem. Spekulacja nie wchodziła w interessa, a cały obrot ograniczał się do potrzeb konsumpcyj.

Na gdańskiej giełdzie w pierwszych dniach tygodnia żadne tranzakcje nie miały miejsca; od dwóch dni wszakże niejaki ruch się objawił. — Zawsze jednak kupujący z największą ogładnością postępują.

Sprzedano w ciągu tygodnia pszenicy łasztów 332, grochu łaszt 10. Partye lubelskie wyjątkowej piękności głównie zwracały uwagę.

Placono za wenspel wagi berl.	Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
pszenicy z wody 87—90	72	6	8	109	21	8
" " " " 90—93	97	6	8	109	21	8
grochu " " " "	55	16	8	—	—	—

Czas mamy dżdżysty i niepamiętnie zimny. W ciągu tygodnia przybyło Toruń na 4 berlinkach, 2 galerach, 106 tratwach — pszenicy łasztów 664,

belek sosnowych 41,568, dębowych 1943, klepek kóp 224, obręczy kóp 200. Wysokość wody w Toruniu 4 stopy 6 cali.

Kursa zamian. — Londyn 195. Amsterdam 101. Hamburg 44 $\frac{1}{4}$. Makowski Kendzior & Comp.

Przybyli do Poznania dnia 10. Czerwca.

BAZAR: Szoldrski z Brodowa; Sokolnicki z Sośnicy; Szuldrzyński z Lubasza; Rekowski z Koszut; Niegolewski z Niegolewa; Mierzyński z Bytnia; Sezaniecki z Boguszyna; Krzyżanowski z Dziećmiarek.

HOTEL ZRYMSKI BUSCHA: Martin z Ludom; Massenbach z Białokosza; Materne z Chwałkowa; Banelow z Latalie; Treskow z Wierzonki.

HOTEL BAWARSKI: Kalkstein z Stawian; Skoraszewski z Wysoki; Karśnicki z Mehów; Malczewski z Kruchowa; Drwęski z Sędzin; Wilkoński z Wapna; Radziński z Rudnicza; Zielonacki z Chwałibogowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Wągrowiecki z Kamieńca; Sydow z Miniszewa; Jasiński z Michalca; Smitkowski z Łęzek; Chrzanowski z Chwałkowiec; Smitkowski z Legu; Chodacki z Chwałkowa; Falkowski z Pacholewa.

HOTEL RDEZDENSKI: Apolnarski z Modrza; Kurnatowski z Pożarowa; Palm z Otusza; Breza z Jankowie; Skorzewski z Broniszewic; Tempelhoff z Dombrowki.

HOTEL DU NORD: Siedmiorogrodzki z Bedziszyna; Sempołowski i Lalewicz z Gowarzewa; Znaniecki z Mechlina; Szoldrski z Żydowa; Zabłocki z Czerlina.

HOTEL PARYSKI: Ponikiński z Wiśniewa; Dobrowolski z Rumiejk; Rudnicki z Wziachowa.

POD ŻŁOTĄ GESIĄ: Walz z Góry; Psarski z Karczewa.

HOTEL BERLIŃSKI: Pluciński z Łągiewnik; Stoss z Lubasza; Świnarski z Chwałkowa; Fähring z Runau.

HOTEL WIEDENSKI: Trampczyński z Morownicy; Szoldrski i Krzyżanowski z Popowa.

W Niedzielę dnia 11. Czerwca 1854.

w wielkiej sali Bazarowej danym będzie drugi

KONCERT BRACI WIENIAWSKICH.

Biletów po Inym Talarze dostać można w księgarni PP. Kamińskiego, Mittlera, Żupańskiego i w cukierni Prevostego do godziny 5tej po południu.

W niedzielę o godzinie 5tej kassa będzie otwarta w sali Bazarowej, cena zaś biletu przy kassie po 8 Złtpolskich.

Koncert rozpocznie się o godzinie 8ej wieczorem.

SALON D'ART

w urzędowej na ten cel budzie przy Sapieżyńskim.

Trzecia wystawa

obrazów okólnych, ruchomego pleorama i cyklorama, otworzona codziennie zrana do godziny 10 wieczorem.

Wielkie anatomiczne muzeum także widzieć można zrana do wieczora, póki światło dzienne dozwala.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Do odpowiedzi na skargę dyflamacyjną podaną do nas przez Rzecznika i Radcę sprawiedliwości Dönniges w Poznaniu jako kuratora pozostałości Józefa Neymana na dniu 5. miesiąca Listopada 1851. r. naprzeciw Konstancyi Szanowskiej z Bieličkih i téjże małżonkowi Alexandrowi Szanowskiemu, wyznaczylismy termin na 14. Lipca 1854. r. przed południem o godzinie 11tej przed Sędzią powiatowym Ur. Leviser, na który wyżej wymienionych prowokatów Konstancję i Alexandra małżonków Szanowskich niniejszem zapozujemy.

Zaleca im się, ażeby nmiemane swoje prawa sukcesyjne wlinii niższej Anny Kunegundy Węgorzewskiej w sprawie pozostałości po Wojciechu Opaleńskim ex re generała Wojciecha Węgorzewskiego i podkomorzego Węgorzewskiego w przeciagu sześciu miesięcy drogą skargi zaprowadzili, a że to nastąpiło najpóźniej w wyznaczonym terminie należyćie wykazali, w przeciwnym bowiem razie z swojemi pretensjami do spadku wykluczeni zostaną.

Grodzisk, dnia 15. Listopada 1853.

Król. Sąd powiatowy. Wydz. I.

Aukcyja powozów.

W poniedziałek dnia 12. Czerwca r. b. przed południem od godziny 10. sprzedawać będą w starym rynku przed wagą miejską przez publiczną licytację najwyżej podajacemu i za gotówkę *elegancką landarę i powóz o czterech siedzeniach.*

Lipschitz, Król. Kommissarz aukcyjny.

LOTERYA.

Szanownym graczom, którym w loteryi 109tej dla opóźnienia się z zamówieniem, losów udzielić nie mogłem, donoszę, iż i w loteryi terażniejszej 110tej podobny brak losów nastąpi. Upraszam tedy o jak najrychlejsze zamówienie tychże.

Nadkolektor **Fr. Bielefeld.**

Walne Zgromadzenie Członków Koła Towarzystwa odbędzie się dnia 14. Czerwca r. b. o godzinie 5 z południa w lokalu Koła, na które uprzejmie zaprasza Dyrekcya.

Kalkulator **Franciszek Hince** jak dotychczas, tak i na przyszłość przyjmuje wszelkie polecenia Szanownych posiadzcicieli dóbr do ułożenia i rewizyj rachunków gospodarskich, leśnych i t. p., niemniej rozmaitych taks, monitowanie takowych jako téż wszelkiego innego rodzaju korespondencye. W Poznaniu Piekary Nr. 10.

Nauczyciel domowy i metr muzyki poszukuje od Ś. Jana dla siebie miejsca. Dalsze wiadomości udzieli Expedycya Gazety W. Ks. Poznańskiego.

Saletrę z Chili,

Patent-Portland-Cement i Angiel. dwa razy przesiewane duze węgle poleca

Poznań. **Teodor Baarth.**

== Dla Agronomów. ==

Czerwone i białe nasiona **konieczyny**, prawdziwą francuzką **lucerne**, nasiona **traw, buraki, i rzepe ścierniskową**, Rygskie **siemie lniane, rzepeletni**, amerykańską i Wirgińską **kukurydę**, Peruńskie **guano** wprost sprowadzone od pp. Gibbs & Sons, tudzież saletrę z Chyli ofiaruje handel nasion

Braci Auerbachów

Wrocławska ulica Nr. 12.

Niżej podpisany ma zaszczyt niniejszem donieść, iż dom handlowy **C. Müller & Comp. w Poznaniu** do uregulowania przez Pana **A. Bauer** na rachunek domu **Eugenius Cliquot w Rheims** rozpoczętych stosunków handlowych upoważnionym został, gdyż choroba niedozwala **P. A. Bauer** takowe nadal skuteczniać.

Poznań, 1. Czerwca 1854.

Eugenius Naigé,

Jeneralny Agent i Pełnomocnik domu Eugenius Cliquot w Rheims.

Nowy Magazyn mebli (Möbel-Halle)

połączonych w towarzystwo stolarzy majstrów

przy ulicy Fryderykowskiej Nr. 31. naprzeciw Landshafty, polecają Szanownemu Obywatelstwu i Prześwietnej publiczności nowy dobór modnych mebli, zwierciadeł, wyściełanych towarów i materacy na sprężynach wszelkiego gatunku, po nader miernych cenach.

Linnemann. Hoehne. Cholewinski. Krause. Hoeven.

Fabryka połączenia

przy kościele Farnym w Poznaniu Nr. 5./6.

u **W. Grünastla.**

Z największą fabryką paryską najmniejszej galanterii zawarłem związek handlowy

otrzymałem z Paryża ozdobne rozmaitej wielkości medaliki s. p., różne krzyżyki, paciorki, bardzo piękne obrazki w znacznych zapasach. Mam gotowe rozmaite figury drewniane s. p., lichtarze ołtarzowe, chorągwie, Baldachimy, skład patentowych lisztew. Zarazem przyjmuję wszelkie roboty ozdób kościelnych w najmodniejszych gustach w bardzo umiarkowanych cenach.

Nowe arkusze kuponowe do listów zastawnych polskich dostarcza jak najtaniej
Handel wexlowy **R. Seegall,**
przy Szerokiej ulicy Nr. 1.

Otrzymałam znów nadesłkę bardzo pięknego płótna, ręczników i chustek kieszonkowych i polecam takowe uprzejmie Prześwietnej Publiczności w imieniu towarzystwa tkackiego.

Zarazem polecam gotowe rzeczy negligowe dla Dam, jako téż szyrting walisowy po nader umiarkowanych cenach.

Julia Vogt,

Plac Wilhelmowski Nr. 6.

Polecam mój skład chustek od nosa batystowych, batysty, Angielskie białe hafty, musliny, Cambry i t. d. po miernych cenach.

Ch. Baumann, Plac Wilhelm. Nr. 14.

Skład towarów modnych i łokciowych,
H. Wongrowitza,
64. rynek Nr. 64.

poleca na eleganckie suknie: Żakonety, bareże, katuny i bareże pompadour. Na wyjście: gładkie bareże, batysty, katuny, musliny de laine, mix gładkie i we wzory, tybety i twildy po umiarkowanych cenach. W podróży i na przechadzki po cenach znizonych: katuny, toiles i novas; dalej: mantylle, wiosenne płaszczki, chustki, szale, koldry purpurowe i wełniane.

H. Wongrowitz
64. rynek 64.

W poniedziałek d. 12. Czerwca z pociągiem przedpołudniowym

dowiezie krowy dojne z legu Noteckiego wraz z cielętami koleją żelazną do Poznania.

Mieszkam w oberży „Zur Eichborn“ przy placu Kamelaryjnym.
Hamann, handlerz bydła.

Barany z Psarskiego pod Pniewami, nie będą w tym roku do sprzedania na jarmarku wełnianym Poznańskim, ponieważ już zimową porą rozkupionymi zostały. Przyszła sprzedaż rozpoczyna się jak zwykle w Grudniu r. b.

Walery Kwilecki.

Barany

Jgnacego Lipskiego są przez trzy dni w Hotelu du Nord tania do nabycia.

Barany z **Sokolnik Matych** będą na sprzedaż w hotelu du Nord Pana Piotrowskiego, podczas targu na wełnę.

Uwagi godne.

Dominium **Lipówka** pod Dolskiem w powiecie Szremskim sprzedaje w drodze licytacji dnia 3. Lipca r. b. o 8. godzinie rano wszelki inwentarz żywy i martwy jako to: owce, jagnięta, konie, zrebce, woły, krowy i bydło młodociane, jako i też rozmaite sprzęty gospodarcze i różnicze wraz i domowe za gotową zapłatę.

Folwark **Pokrzywno** 1/2 mili od Poznania w dobrej ziemi, jest do wydzierżawienia. — Bliższa wiadomość u właściciela, w Poznaniu, mała Rycerska ulica Nr. 6.; lub też u P. Szczanieckiego, Bonitora przy Ziemstwie, Piekary Nr. 21.

Gospodarstwo włościańskie w **Kobakowie** pod Kurnikiem, 2 mile od Poznania nad szosą położone, składające się z 237 mórg i 34 pretów ornej roli, z ogrodami i łąkami bardzo zysnymi, z zasiewem oziminnym i jarzynnym, jest od St. Jana r. b. z wolnej ręki do sprzedania. Chęć kupno mający zechcą się zgłosić do podpisanego.

Chwałkowo pod Xiążem 1854.

X. Sobulski, Pleban.

Sprzedaż domu.

W mieście **Bnin**, odległym 2 1/2 m. od Poznania, jest do sprzedania dom murowany, wygodnie urządzone, zawierający 8 pokoi, obok którego znajduje się stajnia i wielki ogród. Cena kupna wynosi 1500 Tal. — Dom ten byłby bardzo przydatny na mieszkanie dla rodziny z wyższego towarzystwa, która lubi żyć w oddaleniu od zgiełku wielkiego miasta. Bliższej wiadomości udzieli Doktor medycyny także zamieszkały,

Magazyn mebli **Mejera Kantorowicza** w rynku Nr. 52. poleca Szanownej Publiczności swój wielki zapas mebli z wszelkiego drzewa, zwierciadła w złożonych ramach, stoły marmurowe i roboty tapiserskie w najnowszym guście, wszystko po najtańszych cenach.

Wielki zapas obuwia.

Lakierowane, stylpowe, jałowicze, kamasze letnie, kalosze kauczukowe, oraz wszelkiego gatunku obuwie poleca

St. Dąbrowski
ulica Wodna Nr. 2.

Wysokiej szlachcie i szanownej publiczności donoszę, że Panu **Kamienskiemu**, garncarzowi w Poznaniu na Chwaliszewie pod Nr. 76. lecz tylko jemu samemu w całej prowincyi, piękne, białe piece z mojej fabryki przysłałem; proszę tedy jak najuprzejmiej Pana Kamińskiego w Poznaniu i w okolicy łaskawymi zleceniami zaszczyać.

Szczecin, dnia 11. Czerwca 1854.

H. Keppler, Fabrykant piecy.

Frantzle, obszycia aksamitne i jedwabne, jako też wszelkie inne towary szmuklerskie i krótkie sprzedaje bardzo tanio

M. Zadek jun., przy ul. Nowej 70 Zamówienia wykonane zostaną prędko i tanio.

Dobrze utrzymany powóz z przykryciem przodkowym z 2 prawie nowymi szorami (czarne z takim samym obiciem) są tanio do sprzedania przy ulicy Młyńskiej Nr. 12.

Wdowa, lat przeszło trzydziści mająca, szuka pomieszczenia jako bona do dzieci. Zgłosić się można do **W. Stefańskiego & Comp.** w Poznaniu w Bazarze.

10 Talarów nagrody
W drodze z rynku na miasteczko zginął w dniu 9. m. b. wieczorem złoty damski cylindrowy zegarek. Tenże jest około 15 linii wielki, idący na czterech kamieniach i jest do poznania z białej emaliowanej tarczy, złotych skazówek, zewnątrz złotej koperty i w kraty niebiesko emaliowanej przeciwnej stronie w niebieskie gwiazdki. Temu, któryby do odzyskania zegarek tego przyczynił się, ręczy się powyższą nagrodą przy rynku Nr. 79. na pierwszym piętrze. Od zakupienia przestrzega się.

W. Basch & Comp. w Berlinie,

Nowa Fryderykowska ulica Nr. 9. f. 10. poleca skład swój **żelaznych skrzyń do pieniędzy** z kombinacjami, pięknie i trwale robione, które tak **od ognia i wtamania się, jako i od domowej kradzieży** zabezpieczają, patentowane przez Król. Wys. Ministerium wydział handlu i rzemiosł.

Robią również:

patentowane maszyny do kopiowania,

które są zarazem opatrzone stemplem suchym i wilgotnym,

wagi mostowe,

jako też wszelkie przedmioty do ślósarstwa należące.

Skład dla Poznania i okolicy jest u **PP. braci Auerbach** przy ulicy Wrocławskiej Nr. 12., gdzie polecenia po cenach fabrycznych wykonane będą.

Obicia (tapety)

w najnowszych wzorach po nadzwyczaj umiarkowanych cenach u **Nathana Charig** Rynek 90.

Przedaż porcelany za nader mierne ceny odbywa się w dalszym ciągu w Handlu towarów galanteryjnych, białej porcelany, szkła i fajansu.

Nathan Charig, Rynek 90.

Zaopatrzwszy skład mój w dobór szkła, porcelany i fajansów po cenach najumiarkowanych, polecam go prześwietnej publiczności.

Poznań, ulica Szeroka Nr. 13.

H. Kolanowski.

Przez tutejszą Król. Dyrekcyę Nadpoczty i Król. Artyleryę używane smarowidło do wozów. przydatne szczególnie do wozów z osiami żelaznymi, utrzymuje bowiem osi zawsze w chłodzie i czystości. sprzedaje w nietkniętych baryłkach, ważących 1/2 do 2 centnarów, jako też na wagę po **znacznie niższych cenach**

Skład gazu i rafinerya oleju w Poznaniu przy Zamkowej ulicy i narożniku Rynku Nr. 84. **Adolf Asch.**

Przy Wrocławskiej ulicy Nr. 37. jest za mierną cenę do wynajęcia od Sgo Michała r. b. piekarnia z mieszkaniem

J. Freundt.

Dla budujących

polecam już przez wielokrotne próby doświadczone korzystne **łupki kamiennie** do pokrycia dachów, które się szczególnie odznaczają przez lekkość i trwałość. Dla wygody publiczności znajdują się próby wraz z przepisem używania w handlu żelaza **S. J. Auerbacha**, gdzie także wszelkie zamówienia dla prowincyi przyjmują się.

L. Gaenicke w Wittenbergu,

Trzecią tegoroczną nadsyłkę prawdziwego Angielskiego

Pat. Portland-Cement

otrzymał i ofiaruje tanio

Rudolf Rabsilber

Kantor: Wielka Garbarska ul. 18.

Nową nadsyłkę

ANGIEL.

PORTL. - CEMENT

otrzymał

Bracia Baumert,

Kantor przy Garbarskiej ulicy 17.

PASTILLE

na wszelkie choroby piersiowe.

Na uleczenie całkowite chorób piersiowych, ja- Medal sre-
dal 1845. brny 1848.
kiemi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi, chryпка, niema nic skuteczniejszego i lepszego, jak *Pate pectorale* przez George, aptekarza w Epinal (Vogesin). To lekarstwo sprzedaje się w pudełeczkach po całych Niemczech, a w Poznaniu w cukierni i fabryce czekolady **A. Szpingiera** naprzeciw zegara pocztowego.

Drugą nadsyłkę **mineralnych wód** j. t. Wildunger, Eger Franzens, Eger Salzquelle, Kissinger Rakoczy, Maria Kreuz, Ober-Salzbrunn, Selterską etc. etc. odebrał i poleca

A. Remus.

Moje wyborne mydło

pumexowe czyli bymsztajnowe

w trzech rozmaitych gatunkach, sztuka po 3, 2 i 1 1/2 Srr., delikatnie pachnące, do mycia rąk i twarzy, które przy oszczędnym użyciu natychmiast taką doskonałą czystość sprawia, jakiej żadne inne mydło okaże, sprzedaje się, w moim zleceniu, w handlu Pana

G. Bielefelda, w Poznaniu, Rynek Nr. 87. Edward Oeser w Lipsku.

Smarowidło na wozy,

wódki gdańskie, dobór korzeni, cygar i stary Warynas poleca

J. N. Leitgeber.

Prawdziwy Nessing, Hollenderską i Rawicką tabakę poleca Fabryka tabaki i Handel cygarów **Wilhelma Bendler**, Wrocławska ulica Nr. 2.

Cukiernia i fabryka karmelków

A. Pfiznera

przy ulicy Wrocławskiej Nr. 14. w Poznaniu poleca Szanownym Obywatelom na nadchodzący jarmark wełniany swój znaczny skład cukrów i karmelków co dzień świeżych po 2 i 3 Złp. funt, czekolady w różnym gatunku, znaczny wybór ciast, lodów, wszelkie napoje zimne i gorące po umiarkowanych cenach i skorzej usłudze.

Świeży Angielski porter pp. Barclay Perkins & Comp. w Londynie, jako też Angielski Bourton Ale polecają

Bracia Andersch.

Prawdziwą Rossyjską kaszę manny poleca

Moritz Briske

na rogu Wronieckiej i Kramarskiej ul. Nr. 1.

Bardzo piękne **wędzone lososie** i świeże **delikatne śledzie Matjes** odebrał

Jakob Appel.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 9. Czerwca 1854.	Sto-pa p.c.	Na pr. kurant	
		papie-rani.	gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 1/2	—	97 1/2
dito z roku 1850	4 1/2	—	96 3/4
dito z roku 1852	4 1/2	—	96 3/4
Obługi długu skarbowego	3 1/2	—	84 1/2
dito premjów handlu morskowego	—	—	—
dito Marchii Elektoralfnej i Nowej	3 1/2	—	—
dito miasta Berlina	4 1/2	—	96
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—	95 1/2
dito Prus Wschodnich	3 1/2	—	90 1/2
dito Pomorskie	3 1/2	—	95 1/2
dito W. X. Poznańskiego	4	—	100 1/2
dito W. X. Pozn., nowe	3 1/2	—	93
dito Szląskie	3 1/2	—	—
dito Prus Zachodnich	3 1/2	—	89
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93 1/2
Louisdory	—	—	107 1/2
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 1/2	—	88